

✓ MỸ ĐẨY NHANH TIẾN ĐỘ "TÁI CÂN BẰNG" KHU VỰC CHÂU Á - THÁI BÌNH DƯƠNG

Nguyễn Nhâm*

Tóm tắt

Trong tài liệu "Tái cân bằng châu Á - Thái Bình Dương (CA-TBD) 2025: Năng lực, hiện diện và đối tác" của Trung tâm Nghiên cứu Quốc tế và Chiến lược (CSIS) Mỹ công bố ngày 29/1/2016 cho biết cho đến nay, "Mỹ vẫn chưa vạch ra một chiến lược rõ ràng và rót đủ nguồn lực cho khu vực CA-TBD, nhất là khi những mối đe dọa đối với lợi ích của Mỹ từ Trung Quốc ngày càng lớn". Báo cáo còn đưa ra bốn khuyến nghị đối với chính quyền Tổng thống Obama nhằm đẩy nhanh tiến độ "tái cân bằng" vì lợi ích của nước Mỹ, khiến giới nghiên cứu và dư luận đặc biệt quan tâm.

Từ khóa: Mỹ, Trung Quốc, ASEAN, châu Á - Thái Bình Dương, chiến lược "tái cân bằng".

Từ ý tưởng đến hành động

Thuật ngữ "tái cân bằng" hay còn gọi là "xoay trục" lần đầu tiên được sử dụng vào mùa Thu năm 2011 khi Tổng thống Barack Obama và Ngoại trưởng lúc đó là bà Hillary Clinton quyết định chuyển trọng tâm chiến lược của Mỹ sang CA-TBD nhằm củng cố và tăng cường lợi ích quốc gia trên tất cả các lĩnh vực. Tiếp đó, tại diễn đàn Đối thoại Shangri-La do IISS tổ chức hàng năm ở Xingapo, bộ trưởng quốc phòng Mỹ đã không quên nhắc lại như một bằng chứng về những cam kết mà

* Chuyên viên cao cấp, Viện Chiến lược, Bộ Quốc phòng.

Washington theo đuổi đối với khu vực trong bối cảnh Trung Quốc ngày càng trỗi dậy. Tuy nhiên, nội hàm của thuật ngữ “tái cân bằng” hay “xoay trục” vẫn còn là điều khá mơ hồ, khi vẫn đề về thời gian và trạng thái “cân bằng” vẫn chưa được giới hoạch định chính sách của Mỹ xác định cụ thể, trong bối cảnh những nguy cơ bất ổn khu vực ngày càng gia tăng.

Chiến lược “tái cân bằng”, nếu xem xét dưới góc độ tích cực, đã giúp Mỹ thích ứng nhanh chóng với tình hình thực tế tại khu vực. Trong bối cảnh nguồn lực ngày càng bị cắt giảm, việc xác định những ưu tiên hàng đầu của chính sách đối ngoại là rất cần thiết. Rõ ràng, khu vực CA-TBD hiện đã chiếm gần 50% dân số thế giới, có vị thế rất quan trọng đối với Mỹ, không chỉ trên lĩnh vực kinh tế, đầu tư, thương mại, dịch vụ và an ninh, quốc phòng. Chuyển hướng chiến lược sang khu vực này để kiểm soát hiệu quả mối quan hệ với một nước Trung Quốc đang trỗi dậy được coi là cách tiếp cận thông minh nhằm tránh nguy cơ xung đột giữa hai cường quốc trong thế kỷ XXI. Theo đó, Mỹ sẽ tìm cách tăng cường ảnh hưởng và củng cố lợi ích quốc gia tại khu vực được coi là phát triển năng động nhất thế giới trong thế kỷ XXI.

Tuy nhiên, xét dưới góc độ khác, ngay từ khi mới triển khai, mục tiêu của chiến lược “tái cân bằng” đã được giải thích theo nhiều hướng khác nhau, tùy thuộc vào cách tiếp cận vấn đề của mỗi chuyên gia. Thực tế này gây không ít hệ lụy cho giới chức Mỹ khi phải nỗ lực dàn xếp mối quan hệ với các nước đồng minh nhằm duy trì cam kết trên phạm vi toàn cầu. Cũng tại Đối thoại Shangri-La năm 2013, ông Chuck Hagel, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ khi đó, đã phải thốt lên rằng mọi người không nên hiểu sai chiến lược “tái cân bằng”. “Mỹ có lợi ích, trách nhiệm và đồng minh trên khắp thế giới. Tái cân bằng sang CA-TBD không có nghĩa là Mỹ rút lui khỏi các khu vực khác”, ông nói: “Trở trêu thay, với các quốc gia vùng Vịnh, những tuyên bố như thế này lại được hiểu ngay rằng Mỹ đang ra sức trấn an họ. Tâm trạng lo lắng xen lẫn

hoài nghi bao trùm lên các nước đồng minh của Mỹ trong thế giới Ả-rập. Theo họ, chiến lược 'tái cân bằng' sang CA-TBD rõ ràng sẽ làm giảm sự hiện diện cũng như sức mạnh của Mỹ ở vùng Vịnh Persian".

Mặt khác, gửi thông điệp đúng đắn đến Bắc Kinh cũng là một thách thức lớn, nếu như không muốn thấy "tái cân bằng" phá sản ngay từ giai đoạn đầu tiên. Trung Quốc một mực cho rằng, chiến lược "tái cân bằng" nhằm mục đích chủ yếu là ngăn chặn và kiềm chế Trung Quốc. Và rằng Mỹ đang chống lại quyền được trỗi dậy để trở thành cường quốc thịnh vượng trên thế giới mà Trung Quốc đang nỗ lực theo đuổi.

Câu hỏi lớn đã đặt ra là ngăn chặn và kiềm chế, hay chỉ "tái cân bằng"? Thật sự khó có thể thuyết phục người nghe hiểu theo hướng tích cực hơn. Giáo sư Aaron Friedberg thuộc Đại học Princeton cho rằng giữa đảng Cộng hòa và Dân chủ đang xuất hiện sự đồng thuận về việc triển khai chiến lược "tái cân bằng", chứ không phải kiềm chế và ngăn chặn. Có nghĩa là Mỹ sẽ duy trì một sức mạnh về ngoại giao, quân sự và kinh tế để đảm bảo với các nước láng giềng của Trung Quốc rằng lợi ích cũng như chủ quyền của họ không bị đe dọa. Bản thân Giáo sư Friedberg luôn nghĩ tốt về ý đồ của Trung Quốc, vì thế không đồng tình với cách tiếp cận cứng rắn mang tính khiêu khích.

Đến khi nào Mỹ có thể kết thúc chiến lược "tái cân bằng" ở CA-TBD để chuyển sang một giai đoạn khác? Đáp án cho câu hỏi trên phụ thuộc rất nhiều vào cuộc cạnh tranh giữa Mỹ và Trung Quốc trong khu vực này. Theo giới phân tích, nguy cơ xung đột ở CA-TBD chưa được đẩy lùi trong khi những "điểm nóng" vẫn không ngừng tăng nhiệt. Do mối quan hệ đan xen phức tạp nên Mỹ và Trung Quốc khó có thể giải quyết được những bất đồng một cách triệt để. Tuy nhiên, sự hiểu lầm cũng đã làm gia tăng mâu thuẫn giữa hai nước, khiến nguy cơ khó kiểm soát đang gia tăng.

Chính quyền của Tổng thống Obama xác định chiến lược “xoay trục” – “tái cân bằng” tại khu vực CA-TBD bao gồm các mục tiêu, nội dung, biện pháp chiến lược mang tính tổng thể, toàn diện (cả chính trị, kinh tế, văn hóa, quân sự và ngoại giao), có mối quan hệ biện chứng với nhau.

Cũng theo giới phân tích, với 5 mục tiêu là kinh tế, chính trị, văn hóa, quân sự, ngoại giao, thì mục tiêu bao trùm, cơ bản, lâu dài là đưa các nước đi theo quỹ đạo của chủ nghĩa tư bản do Mỹ đứng đầu; khôi phục vị thế vai trò siêu cường số một và lãnh đạo thế giới. Để thực hiện mục tiêu nêu trên, chính quyền Obama đưa ra 6 giải pháp nhằm hiện thực hóa chiến lược như: (1) Tăng cường mối quan hệ với các đồng minh; (2) Tăng cường quan hệ với các quốc gia mới nổi trong khu vực; (3) Tăng cường can dự vào các thể chế khu vực; (4) Mở rộng thương mại và đầu tư; (5) Tăng cường hiện diện quân sự Mỹ tại khu vực; (6) thúc đẩy các nước tiến hành cải cách nhằm tăng cường bảo vệ dân chủ, nhân quyền và tự do chính trị theo kiểu Mỹ và phương Tây.

Về quân sự, Bộ Quốc phòng Mỹ chủ trương tăng cường lực lượng hải quân, củng cố các liên minh quân sự song phương với các nước CA-TBD. Tại Diễn đàn Shangrila (2012), Mỹ khẳng định sẽ bố trí lại sức mạnh hải quân theo hướng tăng cường triển khai tàu sân bay, tàu tuần dương, tàu khu trục, tàu chiến ven bờ và tàu ngầm ở Thái Bình Dương. Đến năm 2020 quan hệ tỷ lệ về lực lượng giữa hai khu vực Đại Tây Dương và Thái Bình Dương sẽ là 40/60. Tuy nhiên, cho đến nay Mỹ mới điều chuyển được 2.500 lính thủy đánh bộ tới Darwin (Ôxtrâyli-a); thêm một tiểu đoàn lục quân tới Hàn Quốc; hai tàu khu trục phòng vệ tên lửa tới Nhật Bản...

Mỹ đã thỏa thuận với Xingapo, Philipppin, Thái Lan... về việc lính Mỹ, tàu hải quân được phép ra vào và tham gia các cuộc tập trận trong khuôn khổ hợp tác quốc phòng. Mỹ đã triển khai tàu tuần duyên tới

Xingapo, thay thế tàu sân bay CVN 73 tại Nhật Bản bằng tàu sân bay CVN 76 có sức mạnh hơn, thêm hai tàu phòng thủ tên lửa đạn đạo tới Nhật Bản, bố trí thêm tàu ngầm và một tàu tiếp nhiên liệu cho tàu ngầm tại Gu-am. Không quân triển khai một loạt máy bay như B-52, F-22, F-16, E-8 và RC-135; triển khai một ra-đa phòng thủ tên lửa đạn đạo thứ hai tại Nhật Bản, duy trì một khẩu đội tên lửa tầm cao giai đoạn cuối tại Gu-am. Mới đây, Mỹ - Hàn đang tham vấn về việc triển khai hệ thống phòng thủ tên lửa tầm cao giai đoạn cuối (THAAD) trên bán đảo Triều Tiên.

Về kinh tế, chính quyền Tổng thống Obama đang theo đuổi chiến lược hai mũi nhọn về kinh tế tại khu vực. Theo đó, sử dụng chính sách ngoại giao để hỗ trợ tăng trưởng kinh tế Mỹ (ngoại giao thương mại), đồng thời sử dụng can dự kinh tế để hỗ trợ cho các ưu tiên trong chính sách ngoại giao, nhất là việc thúc đẩy đàm phán, ký kết và hoàn thiện thủ tục pháp lý của Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP).

Về ngoại giao, Mỹ đã tăng cường củng cố các liên minh song phương truyền thống và đẩy mạnh hợp tác sâu rộng hơn với các đối tác đang nổi. Trong nhiệm kỳ đầu của ông Obama, chính sách "xoay trục" đã được thúc đẩy rất mạnh mẽ. Thực tế này phần nào được thể hiện qua thống kê về các chuyến công du tới khu vực CA-TBD của các lãnh đạo cấp cao của Mỹ.

Về vấn đề dân chủ - nhân quyền, một mặt, Mỹ khẳng định không thể và không muốn áp đặt hệ thống giá trị của Mỹ lên các nước khác rằng "Mỹ vẫn tôn trọng những nền văn hóa khác biệt, triển vọng khác biệt và có lịch sử khác biệt."¹ Mặt khác, Mỹ lại cho rằng, có những giá trị nhất định mang tính phổ quát mà các nước cần tôn trọng.

¹ Tổng thống Mỹ Obama trả lời báo giới sau khi Hội nghị thượng đỉnh châu Mỹ (OAS) kết thúc ngày 10/4/2015.

Về hợp tác ứng phó biến đổi khí hậu, Mỹ tích cực tham gia vào các hành động đối phó biến đổi khí hậu nhằm cắt giảm lượng khí thải gây hiệu ứng nhà kính... Về lý thuyết chiến lược là như vậy, tuy nhiên trên thực tế thì CSIS lại cho rằng các nguy cơ hiện hữu lại đang làm gia tăng tính mất cân bằng tại khu vực.

Mới đây, trong khuôn khổ Sáng kiến An ninh Hàng hải (MSI), Bộ Quốc phòng Mỹ đã báo cáo phân bổ 50/425 triệu USD cho 5 nước thuộc ASEAN, gồm: Philippin, Malaixia, Indônêxia, Thái Lan và Việt Nam, cho thấy Mỹ sẵn sàng đóng góp các nguồn lực để thực thi Chiến lược “tái cân bằng” trong khu vực CA-TBD; đồng thời, đây cũng là thông điệp rõ ràng mẽ cho thấy, cam kết của Washington trong nỗ lực hỗ trợ xây dựng năng lực an ninh biển cho các nước trong khu vực Đông Nam Á.

Các nguy cơ hiện hữu

Theo nghiên cứu của CSIS, đến năm 2030, Trung Quốc sẽ có nhiều tàu sân bay để biến Biển Đông thành “ao nhà” của họ và “Trung Quốc sẽ ở thế áp đảo về quân sự”. Với việc Bắc Kinh tiếp tục phát triển các cụm tàu sân bay chiến đấu, nòng cốt là những tàu sân bay do Trung Quốc tự đóng, cộng với tham vọng vươn ra biển xa của hải quân, Trung Quốc sẽ chiếm thế áp đảo về quân sự trên Biển Đông. Theo dự đoán của CSIS, sự góp mặt của những cụm tàu sân bay chiến đấu này sẽ tạo điều kiện cho Trung Quốc cứng rắn hơn và lấn lướt các quốc gia láng giềng trong vấn đề tranh chấp lãnh thổ ở châu Á, đặc biệt là trên Biển Đông.

Đô đốc Hải quân Mỹ Ha-rít nhận định, động lực chính trị và quân sự ở biển Hoa Đông và Biển Đông đang thay đổi, việc tuyên bố chủ quyền trên biển giữa các quốc gia đang gây rủi ro đối với sự ổn định và an ninh trong khu vực. Tại biển Hoa Đông, căng thẳng giữa Nhật Bản và Trung Quốc đối với Quần đảo Sen-ca-cư/Điếu Ngư vẫn tiếp tục.

Trung Quốc còn thách thức sự kiểm soát của Nhật Bản đối với quần đảo này bằng việc triển khai tàu chiến tới khu vực, đưa các tàu bảo vệ bờ biển tuần tra các vùng biển quanh Sen-ca-cư/Điếu Ngư, ngăn chặn các chuyến bay trinh sát của Nhật Bản, khiến Tổng thống Obama đã phải viện dẫn Điều V của Hiệp ước An ninh Mỹ - Nhật để nói rằng Mỹ có nghĩa vụ bảo vệ quần đảo này của Nhật Bản.

Tại Biển Đông, tình hình phức tạp hơn, Mỹ không có quan điểm gì về tranh chấp chủ quyền lãnh thổ tại Biển Đông, nhưng Mỹ khuyến khích tất cả các nước tuân thủ luật pháp quốc tế theo Công ước về Luật biển. Trong khi chưa xác định rõ ràng phạm vi tranh chấp hàng hải trên Biển Đông, thì Trung Quốc đã đơn phương thay đổi hiện trạng. Trung Quốc đã chứng minh điều này thông qua việc xây dựng đảo nhân tạo, gia tăng đội tàu cá “vô sắt” nhằm áp đảo khu vực mà không cần sự hiện diện của quân đội. Quân đội Trung Quốc đang quân sự hóa các đảo của Việt Nam mà họ chiếm đóng trái phép, thông qua việc lắp đặt các ra-đa, hệ thống thông tin liên lạc, phương tiện quân sự, hệ thống tên lửa, máy bay hiện đại...

Những thách thức còn từ mối quan hệ Mỹ với Nga ngày càng xấu đi, khiến “Nga tích cực thực hiện chính sách hướng Đông”. Trong cuộc trả lời phỏng vấn với trang mạng DW, Tiến sỹ Dmitry Trenin, Giám đốc Trung tâm Carnegie Matxcova nói rằng, do khủng hoảng Ucraina và các biện pháp trừng phạt kinh tế của phương Tây, những gì ban đầu được coi là cuộc “hôn nhân vụn vặt” của Matxcova với Bắc Kinh đã trở thành một mối quan hệ đối tác gần gũi hơn nhiều. Ông Trenin lập luận rằng, Nga hiện nay có nhiều khả năng sẽ hậu thuẫn Trung Quốc trong cuộc cạnh tranh ngày càng lớn giữa Bắc Kinh và Washington.

Theo giới phân tích, cuộc khủng hoảng Ucraina đã khiến chính sách đối ngoại của Matxcova xoay trục nhanh hơn từ châu Âu - Đại Tây Dương sang CA-TBD. Điện Kremlin đã nhìn thấy cơ hội của việc sử

dụng tính năng động của châu Á như một nguồn lực bên ngoài thúc đẩy nền kinh tế Nga. Mâu thuẫn hiện nay với Mỹ - phương Tây đã tạo cơ hội cho Nga mở rộng bài toán địa - kinh tế thông qua việc đưa yếu tố địa - chính trị vào phương trình cân bằng chiến lược. Giới chức Mỹ còn nhận định, mặc dù tập trung vào châu Âu và Trung Đông, nhưng Nga vẫn can dự về chính trị và quân sự vào khu vực CA-TBD. Hoạt động của Nga ngày càng quả quyết, nhưng không đối đầu, các tàu chiến và tàu ngầm của Hạm đội Thái Bình Dương và các máy bay tầm xa của Nga thường xuyên chứng minh thông điệp của Nga rằng họ là một cường quốc trong khu vực này.

Chương trình "hạt nhân Triều Tiên sẽ làm thay đổi những tính toán quân sự của Mỹ trong khu vực". Các vụ thử tên lửa đạn đạo từ tàu ngầm (9/5/2015), thử bom "nhiệt hạch" (6/1/2016) tuy chưa có tính xác thực về năng lực kỹ thuật - công nghệ, nhưng cũng đã gây ra "cú sốc" địa - chính trị trong khu vực. Mới đây, ngày 7/3/2016 phản ứng trước cuộc tập trận chung của liên quân Mỹ - Hàn, Triều Tiên đã tuyên bố sẽ tiến hành một cuộc tấn công toàn diện chống lại liên quân này. Bình Nhưỡng còn đe dọa các mục tiêu chủ yếu của Hàn Quốc đang nằm trong tầm bắn của Triều Tiên; đồng thời, các phương tiện tấn công hạt nhân của nước này đang nhằm vào các căn cứ quân sự của Mỹ trong khu vực CA-TBD và lục địa Mỹ. Mặc dù Liên Hợp Quốc mới đây đã tăng cường trừng phạt, nhưng Triều Tiên vẫn chưa thể hiện sự sẵn sàng trở lại đàm phán 6 bên một cách nghiêm túc về việc phi hạt nhân hóa bán đảo này.

Khu vực CA-TBD có dân số Hồi giáo lớn nhất thế giới và "chủ nghĩa Hồi giáo cực đoan đang là một thách thức ngày càng lớn". Trong số các tổ chức cực đoan tại khu vực, thì những tổ chức có quan hệ với IS, An Kê-đa (Al-Qaeda) là đáng quan ngại nhất. Các cuộc tiến công khủng bố tại Jakarta (Indônêxia) là lời cảnh báo mạnh mẽ về sự hiện diện của IS tại Đông Nam Á. Điều này đặt ra nhiệm vụ cho Bộ Tư lệnh

Thái Bình Dương Mỹ phải tăng cường hợp tác với các đối tác khu vực trong cuộc chiến chống khủng bố trong thời gian tới.

Khu vực CA-TBD là khu vực thường xuyên phải hứng chịu các “thảm họa thiên tai” trong những năm gần đây. Tính riêng trong 10 năm qua, khu vực này đã trải qua 2.700 thảm họa thiên nhiên ảnh hưởng đến cuộc sống của gần 1,6 tỷ người. Ngoài ra, khu vực này còn phải giải quyết các vấn đề về tiêu chuẩn vệ sinh, điều kiện sống và nguy cơ mắc bệnh truyền nhiễm. Điều này đòi hỏi Mỹ cần tăng cường hợp tác với các đồng minh và đối tác khu vực trong lĩnh vực hỗ trợ nhân đạo và cứu trợ thảm họa.

CSIS còn nhấn mạnh vấn đề “hạn chế trong ngân sách quốc phòng” của Mỹ. CSIS nêu rõ: “Chỉ tiêu mạnh là cần thiết để thực hiện chiến lược tái cân bằng. Tuy nhiên, giới hạn nguồn lực ở các mức ngân sách theo Đạo luật kiểm soát ngân sách sẽ hạn chế rất nhiều việc thực thi chiến lược tái cân bằng. Mặc dù Thỏa thuận ngân sách năm 2015 là một bước đi tích cực, nhưng điều đó không đủ cho chỉ tiêu cần thiết, lâu dài và ổn định”.

Trong bối cảnh này, CSIS kêu gọi Chính quyền, Tổng thống Obama triển khai thêm tàu ngầm hạt nhân tấn công, tàu tuần duyên đến châu Á, tăng cường các hệ thống phòng thủ tên lửa khu vực và đàm phán với các nước để Không quân Mỹ có thể hiện diện nhiều hơn tại các sân bay ở đây. CSIS đã đưa ra bốn khuyến nghị để chính quyền Mỹ có thể duy trì tốt Chiến lược “tái cân bằng” tại khu vực CA-TBD.

Khuyến nghị của CSIS

Thứ nhất, CSIS cho rằng, cần làm rõ trọng tâm của chiến lược “tái cân bằng” ở CA-TBD ngay bên trong nội bộ Chính phủ Mỹ và các đồng

minh, đối tác. Theo CSIS, đến nay, Nhà Trắng vẫn chưa đưa ra một chiến lược nhất quán và rõ ràng đối với vấn đề CA-TBD. Giới chuyên gia cho biết, họ không tìm thấy bất cứ tài liệu nào của Chính phủ mô tả một cách chi tiết chiến lược tái cân bằng ở châu Á. Các quan chức trong Bộ Quốc phòng, Quốc hội và nhiều cơ quan khác cũng rất bối rối về chiến lược này và cách thức hiện thực hóa. Chính điều này đã khiến các tàu chiến Mỹ hoạt động ở châu Á, nhất là trên Biển Đông, phải đối mặt với nhiều rủi ro, nhất là trong thời gian gần đây.

Thứ hai, cần tăng cường năng lực của các đồng minh và đối tác trong khu vực. CSIS cho rằng, cần có một “chiến lược khác biệt”, trong đó có việc liên kết và chia sẻ khả năng tiếp cận với các đồng minh như: Nhật Bản, Ôxtrâyliya, đồng thời thúc đẩy an ninh hàng hải cho những nước yếu ở Đông Nam Á như: Philippin, Malaixia, Indônêxia, Việt Nam, Thái Lan... CSIS cũng đề xuất thành lập lực lượng đặc nhiệm thường trực ở khu vực Tây Thái Bình Dương nhằm thiết lập quan hệ chỉ huy và kiểm soát rõ ràng hơn, cũng như nâng cao kỹ năng cứu trợ thảm họa và hỗ trợ nhân đạo của Mỹ trong khu vực.

Thứ ba, tiếp tục duy trì và gia tăng sự hiện diện quân sự ở CA-TBD. Các tác giả của CSIS đã nghiên cứu và đưa ra một số sáng kiến để giải quyết vấn đề khoảng cách năng lực trong các lĩnh vực như: Sắp xếp lại căn cứ; hiện diện của đội tàu mặt nước; các nhiệm vụ mặt đất; hậu cần; quân nhu; tình báo; giám sát và trinh sát; và các tình huống chiến tranh dưới nước; chiến tranh đổ bộ; ưu thế trên không và phòng thủ tên lửa...

Thứ tư, tăng cường năng lực sáng tạo, đổi mới cho Quân đội Mỹ để có thể ngăn ngừa và chiến thắng trong những cuộc xung đột tiềm tàng. Giới nghiên cứu còn chỉ ra khoảng cách năng lực ở hai khu vực: Khu vực cần xử lý nguy cơ đang trở dậy mà lực lượng của Mỹ phải đối

phó như: nguy cơ tên lửa đạn đạo nhằm vào các tàu và căn cứ chuyển tiếp của Mỹ; và những khu vực mà Washington có thể phát triển để tạo ra sức mạnh đối xứng với những đối thủ khu vực tiềm tàng.

Như vậy, Chiến lược “tái cân bằng” của Mỹ đối với khu vực CA-TBD sau Chiến tranh Lạnh là bộ phận quan trọng trong chiến lược toàn cầu của chính phủ Mỹ, mà mục tiêu xuyên suốt, nhất quán là sử dụng ưu thế về kinh tế, chính trị, quân sự, giữ vững vị thế số một và vai trò lãnh đạo thế giới. Tuy nhiên, theo các chuyên gia của CSIS, quá trình triển khai, hiện thực hóa chiến lược này đã không đáp ứng được tiến độ một phần là do ngân sách hạn hẹp. Tuy nhiên, chủ yếu là do việc triển khai kế hoạch thiếu cụ thể và không đồng bộ, khiến cho các nguy cơ bất ổn gia tăng. Vì thế, theo các chuyên gia CSIS thì sớm khắc phục thông qua bốn giải pháp là hết sức cần thiết, có như vậy mới có thể đẩy nhanh tiến độ hiện thực hóa “tái cân bằng” như mục tiêu của Chiến lược mà chính quyền của Tổng thống Obama đưa ra./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Tổng hợp từ tài liệu nước ngoài
2. “Chiến lược xoay trục, tái cân bằng của Mỹ ở châu Á - Thái Bình Dương”, <http://lyluanchinhtri.vn>, 20/1/2016.
3. “Mỹ cần ASEAN để thực hiện tái cân bằng”, <http://news.zing.vn>, 17/2/2016.
4. “Chính sách ‘tái cân bằng’ của Mỹ gặp khó vì Trung Quốc, Triều Tiên”, <http://dantri.com.vn>, 4/4/2016.
5. “Mỹ bí mật liên minh châu Á - Thái Bình Dương”, <http://hoangsa.danang.gov.vn>, 23/5/2016.